

دکتر مختار نوری، استاد دانشگاه علوم سیاسی در گفت‌وگو با «ایران» تأکید کرد

قدرت مؤثر ملت در جنگ

حضور مردم در میدان، تاب‌آوری جامعه را افزایش داد و دشمن را با چالش‌های جدی مواجه کرد



قواعد و اصول

عقلانی عرصه

حکمرانی

ایجاب می‌کند

این سرمایه

اجتماعی

یعنی حضور

مؤثر ملت را

باید حفظ

کرد و از نظر

من مهم‌ترین

رویکرد برای

حفظ و

تقویت آن

چیزی جز

به رسمیت

شناختن

جامعه و

تکثر و تنوع و

خواسته‌های

موجود در آن

نیست

نمادین و آمادگی یک ملت برای مشارکت است که می‌تواند معادلات جنگ را دگرگون کند. در چنین چهارچوبی، پرسش از چیستی و چگونگی «قدرت مؤثر ملت» و نسبت آن با ساختار سیاسی و سیاست‌گذاری، موضوع گفت‌وگوی ما با دکتر مختار نوری، عضو هیأت علمی گروه علوم سیاسی دانشگاه رازی کرمانشاه، شد تا سازوکارهای شکل‌گیری، تقویت و بالفعل شدن قدرت ملت بویژه در شرایط جنگی را به تحلیل گذاریم.

نوری تصریح می‌کند که در شرایط بحران مانند جنگ، هم‌سوئی میان دولت و ملت می‌تواند به عاملی تعیین‌کننده در سرنوشت منازعه تبدیل شود؛ حتی در عصر تکنولوژی، جایی که ابزارهای جنگ تغییر کرده‌اند، پشتیبانی، انسجام و همراهی مردم همچنان نقش کلیدی در تقویت قدرت ملی و ایجاد فشار بر دشمن دارد.

اندیشه سیاسی

مهدیه‌سادات نقیعی

گروه اندیشه

در ادبیات اندیشه سیاسی، جنگ صرفاً عرصه تقابل ابزارهای نظامی و تکنولوژیک نیست، بلکه میدانی است که در آن «قدرت ملت» می‌تواند به عاملی تعیین‌کننده در سرنوشت یک کشور بدل شود.

تجربه‌های تاریخی نشان داده‌اند که فراتر از تجهیزات و محاسبات راهبردی، این میزان انسجام اجتماعی، سرمایه

علم و فناوری

حسین افشین، معاون رئیس جمهوری تأکید کرد

ظرفیت دانش بنیان‌ها در خدمت بازسازی پسا جنگ



عکس: علی محمدی ایران

فاوا

گروه علم و فناوری

بازسازی زیرساخت‌ها زمینه‌ساز ارتقای فناوری دانش بنیان‌ها

معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه شرکت‌های دانش بنیان با ایجاد صدها هزار فرصت شغلی مستقیم و غیرمستقیم، سهم قابل توجهی در توسعه تولید دانش‌محور، افزایش بهره‌وری و تقویت اقتصاد ملی ایفا کرده‌اند، استفاده نظام‌مند از ظرفیت شرکت‌های دانش بنیان در شرایط کنونی را عامل تسریع بازسازی زیرساخت‌ها دانست. افشین همچنین از تدوین برنامه‌های مشخص برای استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش بنیان خبر داد و گفت: «در این چهارچوب، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با همکاری دستگاه‌های اجرایی و صنایع ذی‌ربط در حال تدوین برنامه مشارکت شرکت‌های دانش بنیان در بازسازی زیرساخت‌های آسیب‌دیده است. در این رویکرد، بازسازی صرفاً معطوف به جبران خسارت‌ها نیست، بلکه فرصتی برای ارتقای فناوری، نوسازی صنعتی، افزایش بهره‌وری، کاهش شدت مصرف انرژی، بهبود استانداردهای ایمنی و تقویت تاب‌آوری زیرساختی این کشور به شمار می‌رود.»

این مقام مسئول همچنین تأکید کرد: «این مشارکت، علاوه بر تسریع روند بازسازی، زمینه‌ساز توسعه اشتغال دانش بنیان، افزایش ارزش افزوده داخلی و تقویت اقتصاد دانش بنیان خواهد بود.»

سازوکار حمایت از دانش بنیان‌های آسیب‌دیده از جنگ
محمد جواد صدیقی مهر، معاون توسعه اقتصاد دانش بنیان معاونت علمی هم از ارائه یک



معاون علمی،

فناوری و

اقتصاد

دانش بنیان

رئیس‌جمهور

با اشاره

به اینکه

شرکت‌های

دانش بنیان

با ایجاد

صدها هزار

فرصت شغلی

مستقیم و

غیرمستقیم،

سهم

قابل توجهی

در توسعه

تولید

دانش‌محور،

افزایش

بهره‌وری

و تقویت

اقتصاد ملی

ایفا کرده‌اند،

استفاده

نظام‌مند

از ظرفیت

شرکت‌های

دانش بنیان

در شرایط

کنونی را

عامل تسریع

بازسازی

زیرساخت‌ها

دانست

شناخته شده در جهان سیاست، ملت دارای قدرت و اراده بی‌ظنری است که می‌تواند در شرایط مختلف از جمله شرایط جنگی همراه و همسو با دولت و نظام سیاسی ایفای نقش کند. در این نوع نگاه، اگرچه ابزار زور، قدرت و خشونت به تعبیر ماکس وبر در یک جغرافیای سرزمینی مشخص در دست دولت است، اما این ابزارها اگر با همراهی ملت باشد قطعاً از مشروعیت بیشتر و از توان دو چندان برخوردار خواهد شد و برعکس.

«قدرت ملت» با ساختار سیاسی چه نسبتی برقرار می‌کند؟ در واقع می‌خواهیم از شما بشنویم که سیاست یا نظام سیاست‌گذاری چگونه می‌تواند آن را تقویت یا تضعیف کند؟

قدرت مؤثر ملت باید از نسبتی دائمی با ساختار سیاسی برخوردار شود. به بیان دیگر، اگر سطح تحلیل شما مبتنی بر دولت-ملت باشد، این نسبت همیشگی و ماندگار است.

تجربه‌های تاریخی بشر در این خصوص به ما چه می‌گویند؟ تاریخ آزمایشگاهی است که مسائل مختلفی در آن قابل مشاهده و ارزیابی است. چه در تاریخ بشری و چه در تاریخ درازدانه ما ایرانیان به صورت‌های مختلف می‌توان در خصوص نسبت میان دولت و ملت به بحث و بررسی نشست. اما در این خصوص به این نکته بسنده می‌کنم که در طول تاریخ زندگی بشری دوران‌های ماندگار و تمدن‌ساز بشری دوران‌هایی بوده‌اند که میان دولت و مردمان یک سرزمین، رابطه‌ای استوار و معنادار وجود داشته است. در همین جنگ تحمیلی اخیر که به

صورت نامشروعی توسط ایالات متحده و صهیونیست‌ها راه انداخته شد، علاوه بر توان موشک‌ها و لانچرها، حضور مؤثر مردم در خیابان‌ها نیز دشمن را با ابهام تحلیلی و چالش‌های جدی مواجه کرد. دشمنان تصور نمی‌کردند مردم چنین همدلانه رفتار کنند و اینها نشانه متفاوت بودن جامعه ایرانی است که باید بیشتر به آن پرداخته شود.

چه عواملی باعث می‌شود که یک ملت به‌طور مؤثر وارد میدان شود و «انسجام در شرایط بحران» شکل گیرد؟ طبیعتاً علل و عوامل مختلفی در این خصوص نقش دارند. نوع نگاه به نظام سیاسی، تاریخ و فرهنگ سیاسی جامعه، ماهیت و الگوی رفتاری دشمن متخاصم و... از جمله مواردی هستند که می‌تواند مردمان را وارد میدان کند و زمینه‌های انسجام اجتماعی را افزایش دهد. آنچه روشن است اینکه در جنگ تحمیلی اخیر مردم ایران یک شاخص قدیمی فرهنگ سیاسی ایرانی یعنی «بیگانه‌ستیزی» را فعال ساختند. مردم ایران در طول تاریخ معاصر نشان داده‌اند بیگانه‌ستیز هستند و هیچ نوع مداخله خارجی را بر نمی‌تابند و همین امر آنان را وارد میدان کرد.

از سوی دیگر باید به این نکته هم توجه داشت ما در این جنگ با دشمنان و سیاستمدارانی چون ترامپ و نتانیاهو مواجه هستیم که به هیچ وجه چهره‌های موجه و مشروعی در جهان سیاست نیستند، ترامپ‌پس و جریان راست افراطی وابسته به آنها در یک دهه اخیر باعث آزار و اذیت جهان بشری و حتی متحدان غربی خود شده‌اند و همین امر زمینه نفرت از آنها و حضور مردم در میدان و به تبع آن

انسجام اجتماعی را فراهم ساخته است.

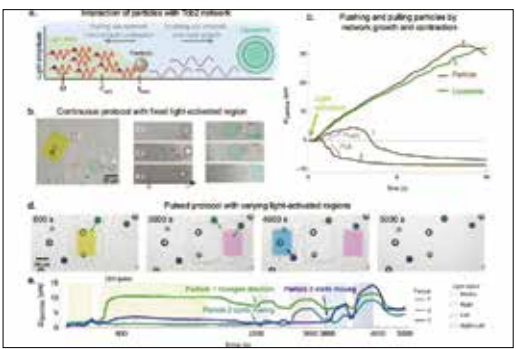
نقش رسانه، نخبگان و گروه‌های مرجع در تقویت «قدرت ملت» چیست؟

اساساً کارکرد رسانه ملی باید تقویت و گسترش قدرت ملت و نمایش آن در قالب‌های رسانه‌ای مختلف باشد. همچنین نخبگان، روشنفکران و گروه‌های مرجع سنتی و جدید همچون سلبریتی‌ها می‌توانند در تقویت قدرت ملت و برجسته‌سازی آن نقش مهمی داشته باشند. برجسته‌سازی و روایت‌سازی از مسائل مهم عرصه رسانه به شمار می‌آیند و رسانه ملی موظف است بدون هر گونه نگاه جناحی و محدودکننده، قدرت ملت، تاب‌آوری و البته خواسته‌های متنوع آنان را پوشش دهد.

برای تقویت این ظرفیت در شرایط کنونی و دوران پسا جنگ، چه سیاست‌هایی را پیشنهاد می‌کنید؟

حتماً شما هم دیدید که ترامپ چگونه روزهای اول جنگ این میزان همبستگی اجتماعی در ایران را ساختگی و وابسته به هوش مصنوعی می‌دانست؟! اما جامعه ایرانی به‌رغم همه تکنی‌های معیشتی و اقتصادی که دارد این نوع همبستگی ملی و سرمایه اجتماعی عظیم را واقعاً خلق کرد و از این حیث ایرانیان باعث شگفتی جهانیان شدند. در نتیجه، قواعد و اصول عقلانی عرصه حکمرانی ایجاب می‌کند این سرمایه اجتماعی را باید به هر صورتی که مقدور است حفظ کرد و از نظر من مهم‌ترین رویکرد برای حفظ و تقویت آن چیزی جز به رسمیت شناختن جامعه و تکثر و تنوع و خواسته‌های موجود در آن نیست.

ساخت عضله مصنوعی امکان پذیر شد



علم

آرزو کیهان

ساخت عضله مصنوعی یکی از چالش‌های محققان دانشگاه «جورجیا تک» است و حالا با گزارشی که در نشریه Nature Communications منتشر شده، به نظر می‌رسد پژوهشگران یک گام به‌ساخت این عضله‌های مصنوعی نزدیک‌تر شده‌اند.

سعد باملا، یکی از نویسندگان و دانشیار دانشکده مهندسی شیمی و بیومولکولی این دانشگاه گفت: «سلول‌های مصنوعی برای اینکه بتوانند درست مانند سلول‌های واقعی کار کنند، نیازمند نیروی پایدار برای حرکت، تغییر شکل و تقسیم شدن هستند. به همین دلیل در تلاش هستیم یک موتور قابل کنترل از قطعات ساده بیسازیم.» او یادآور شد: «در بدن موجودات زنده نیروی مورد نیاز سلول‌ها از طریق «آدنوزین تری فسفات» (ATP) تأمین می‌شود. (ATP یک مولکول حامل انرژی برای تأمین نیاز انرژی داخل سلولی است که با شکستن یک پیوند هیدروژنی این انرژی آزاد می‌شود.) اما ایجاد این سازوکار در سلول‌های مصنوعی با چالش‌هایی همراه است. در طول تحقیقات، متوجه شدیم مژکداران (موجودات میکروسکوپی تک سلولی) برای تولید نیروی مورد نیاز، از شیوه متفاوتی بهره می‌برند. در این مطالعه نشان دادیم چگونه همین سازوکار می‌تواند به‌ساخت «عضله‌های مصنوعی» قابل کنترل کمک کند.» باملا گفت: «سلول‌های زنده درست مانند یک موتور گازی، مستقیماً ATP را می‌سوزانند اما مژکداران از طراحی متفاوتی استفاده می‌کنند. آنها از ATP برای شارژ مجدد ذخایر کلسیم استفاده می‌کنند و سپس یک پالس کلسیم باعث حرکت فوق‌سریع می‌شود. با کمک این الگو، در واقع شما «باتری» کلسیم را شارژ و آن را در صورت نیاز آزاد می‌کنید و به این صورت می‌توانید یک سلول مصنوعی قابل کنترل طراحی و تولید کنید.» به گفته او، مژکداران با یک پالس سریع کلسیم منقبض می‌شوند و سپس ATP تنها برای بازگرداندن کلسیم به مخزن و آماده کردن سیستم برای چرخه بعدی استفاده می‌شود. این پروتئین یک شبکه فیبری تشکیل می‌دهد و هنگام قرار گرفتن در معرض کلسیم منقبض می‌شود. در این مطالعه آزمایشگاهی، پروتئین اتصال‌دهنده کلسیم (Tcb2) که در مژکداران یافت می‌شود، بازسازی شد و سپس محققان از یک منبع کلسیم حساس به نور برای کنترل زمان و مکان آزادسازی کلسیم استفاده کردند. محققان برای شارژ مداوم سیستم، نور را بر شبکه‌های پروتئینی تاباندند و به این ترتیب، به‌طور مکرر کلسیم آزاد شد و سلول پس از انقباض، حرکت کرد.

کوتاه از فناوری

تولیزویون‌های جدید هوشمند هواوی سری اسمارت اسکرین S7 پرو با پشتیبانی از قلم لمسی و نمایشگر پهنور رونمایی شدند که از ۱۱۰۰ تا ۲۶۰۰ دلار قیمت دارند. در این تولیزویون‌ها لایه ضد بازتاب ویژه‌ای برای بهبود دید در محیط‌های پر نور در نظر گرفته شده و دوربین اختصاصی هم با کمک هوش مصنوعی، امکان تشخیص وضعیت نشستن و هشدار فاصله را فراهم می‌کند. پشتیبانی از قلم، امکان نوشتن و طراحی مستقیم روی نمایشگر تولیزویون را فراهم کرده است. اپل با اعلام یک تغییر تاریخی تأیید کرد که تیم کوک از مدیرعاملی کناره‌گیری کرده است و جان ترنوس از اول سپتامبر ۲۰۲۶ جایگزین او خواهد شد.

تازه‌های موبایل

کوشی هواوی پیورا ۹۰ با باتری بزرگ و تراشه اختصاصی رونمایی شد. پیورا ۹۰ در رنگ‌های سفید، مشکی و بنفش عرضه می‌شود، وزنی معادل ۲۱۰ گرم دارد و با ضخامت ۷ میلی‌متر، از پدنه‌ای باریک بهره می‌برد.

کهنکشان

یک گروه ۱۲ نفره از خدمه ایستگاه تحقیقاتی کونکور دیا فرانسه-ایتالیا در قطب جنوب اخیراً توانسته‌اند شاهد یک خورشید گرفتگی اختصاصی باشند. این ایستگاه، دور افتاده‌ترین مرکز تحقیقاتی در قطب جنوب است و خدمه اندک آن باید متوسط دمای منفی ۵۰ درجه را در زمستان تحمل کنند و چهار ماه نمی‌توانند شاهد طلوع خورشید از افق باشند.

از هوش مصنوعی چه خبر؟

جنسن هوانگ، مدیرعامل انویدا، هشدار داد که ترکیب هوش مصنوعی دیپ‌سیک و تراشه‌های هواوی می‌تواند منجر به برتری چین نسبت به آمریکا شود. با وجود ممنوعیت‌های دولت ترامپ و اختلافات حقوقی، گزارش‌ها حاکی از استفاده آژانس امنیت ملی آمریکا از مدل جدید هوش مصنوعی آنتروپیک است.

خبر علم

یک مطالعه بالینی طولانی مدت نشان می‌دهد که درمان زودهنگام افراد در معرض خطر ابتلا به روماتیسم مفصلی (بیماری که در آن سیستم ایمنی به مفاصل حمله می‌کند)، می‌تواند شروع بیماری را تا چهار سال به تأخیر بیندازد. مزایای این درمان حتی پس از قطع دارو نیز ادامه می‌یابد.